

Vergaderjaar 2008–2009

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 721

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 november 2008

Overeenkomstig de bestaande afspraken heb ik de eer u hierbij vier fiches aan te bieden die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC):

1. Mededeling inzake EU-drugsactieplan voor 2009–2012;
2. Mededeling inzake meertaligheid (Kamerstuk 22 112, nr. 722);
3. Verordening inzake voedselverstrekking aan minder bedeelden in de EU (Kamerstuk 22 112, nr. 723);
4. Verordening inzake roaming openbare mobiele telefoonnetwerken (Kamerstuk 22 112, nr. 724);

De staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
F. C. G. M. Timmermans

Algemene gegevens

Voorstel: Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad over een EU-drugsactieplan voor 2009–2012.

Datum Commissiedocument: 18 september 2008

Nr. Commissiedocument: COM(2008) 567

Pre-lex: http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=197404

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board: SEC (2008) 2455, SEC (2008) 2454, SEC (2008) 2456

Behandelingstraject Raad: Horizontale Groep drugs, daarna naar verwachting aanname in de JBZ-Raad eind dit jaar als A-punt.

Eerstverantwoordelijk ministerie: VWS in nauwe samenwerking met Justitie.

2. Essentie voorstel

In december 2004 heeft de Europese Raad, onder Nederlands voorzitterschap, ingestemd met de EU-drugsstrategie voor 2005–2012. Deze drugsstrategie vormt het kader voor twee opeenvolgende actieplannen voor vier jaar; 2005–2009 en 2009–2012. Mede op basis van een uitgebreide evaluatie van het actieplan 2005–2009 (SEC(2008)2456), heeft de Commissie een tweede actieplan opgesteld.

De strategie is gebaseerd op de twee hoofdpunten van het drugsbeleid: terugdringing van de vraag naar drugs en terugdringing van het aanbod van drugs, en drie overkoepelende thema's: coördinatie, internationale samenwerking en informatie, onderzoek en evaluatie.

Het actieplan stelt de volgende prioriteiten:

1. Terugdringing van de vraag naar drugs en bewustmaking van het publiek
2. Europese burgers motiveren actief mee te werken
3. Terugdringing van het drugsaanbod
4. Verbetering van de internationale samenwerking
5. Meer inzicht verwerven in de problematiek.

3. Kondigt de Commissie acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan voor de toekomst? Zo ja, hoe luidt dan het voorlopige Nederlandse oordeel over bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit en hoe schat Nederland de financiële gevolgen in?

Het actieplan is een niet-bindend instrument voor coördinatie tussen lidstaten en Commissie. Het plan heeft daarom alleen een indirect effect op het Nederlandse drugsbeleid. Veel van de 62 maatregelen betreffen adviezen aan lidstaten of acties die gezamenlijk door de Commissie, de Raad, Europol, het Europese Waarnemingscentrum voor Drugs en Drugsverslaving (EWDD) en lidstaten worden uitgevoerd.

Het drugsbeleid is een aanvullende bevoegdheid van de EG. De subsidiariteit en proportionaliteit van het actieplan worden positief beoordeeld. De handel in drugs is grensoverschrijdend en elke lidstaat kent drugsgerelateerde problemen. Lidstaten hebben dan ook baat bij ondersteuning uit Brussel om de drugsproblematiek effectief aan te kunnen pakken. Het

actieplan ondersteunt en vult het optreden van lidstaten aan. Nederland is met name positief over de evenwichtige en geïntegreerde benadering van de Commissie. Bij een aantal maatregelen is echter niet duidelijk of zij ook een daadwerkelijke bijdrage leveren aan de in de drugsstrategie vastgestelde doelen. In dergelijke gevallen zal de Commissie worden verzocht om in dit verband de meerwaarde van gezamenlijke actie aan te tonen. Een voorbeeld hiervan is het voorstel om een «Europese Drugsalliantie» op te zetten. Dit voorstel is opmerkelijk, omdat dit niet voortvloeit uit de strategie of de evaluatie. Het lijkt veeleer dat de Commissie hiermee haar rol in het drugsbeleid op symbolische wijze wil benadrukken. Nederland staat hier kritisch tegenover.

De financiële consequenties voor de EU-begroting zijn op het eerste gezicht beperkt. Desondanks zal Nederland aangeven dat de financiële middelen gevonden dienen te worden binnen bestaande financiële kaders van de EU-begroting. Gezien het feit dat Nederland reeds belangrijke elementen van het actieplan in de praktijk uitvoert, zullen de financiële consequenties beperkt zijn.

4. Nederlandse positie over de mededeling

In algemene zin heeft Nederland een positieve waardering voor het actieplan. Het plan sluit goed aan bij het Nederlandse drugsbeleid. Het gaat uit van een gebalanceerde benadering tussen vraag- en aanbodbestrijding. Voorts wordt het belang benadrukt van een op feiten en wetenschappelijk onderzoek gebaseerde aanpak. Uit de mededeling spreekt dat de Commissie nog zoekende is naar haar precieze rol ten aanzien van de drugsproblematiek op het Europese niveau. De inspanningen richten zich op de verbetering van de coördinatie, samenhang en kennis. Met name op het terrein van kennis kan Nederland waardering opbrengen voor de plannen van de Commissie. De Commissie heeft van het actieplan 2005–2008 een veelomvattende, transparante en realistische evaluatie gemaakt. Uit de evaluatie blijkt dat voor veel acties geen indicatoren voorhanden zijn. Bovendien concludeert de Commissie dat als er wel indicatoren zijn, er vaak geen data beschikbaar zijn of dat de indicatoren niet valide genoemd kunnen worden. De indicatoren van het nieuwe werkplan lijken werkbaarder. Een van de positief te waarderen actiepunten in dit tweede actieplan is het voorstel om data-verzameling, onderzoek en monitoring te verbeteren.

Voor Nederland is het voorts positief dat de Commissie niet eenzijdig de nadruk legt op de repressieve kant van het drugsbeleid, maar evenals in de Nederlandse situatie inzet op een voortzetting van een «*integrated and balanced approach*». De Commissie wil onder meer de toegang tot «*harm reduction voorzieningen*» – een inmiddels in de EU breed geaccepteerde benadering – verzekeren. Wel is Nederland van oordeel dat in de inleiding het uitgangspunt van de bescherming van de volksgezondheid meer naar voren moet komen.

Uit de evaluatie van het vorige actieplan blijkt dat slechts op het terrein van *harm reduction* plausibel gemaakt kan worden dat het actieplan tot een positieve impact heeft geleid. Op de andere terreinen zijn er geen voldoende gegevens of indicatoren voorhanden. *Harm reduction* speelt een belangrijke rol in de Nederlandse aanpak en is de afgelopen decennia in internationaal verband vaak bekritiseerd. De evaluatie – en de daaruit voortvloeiende acties in het nieuwe plan – kunnen in grote lijn als een ondersteuning van het Nederlandse beleid worden gezien. Temeer daar uit de evaluatie ook blijkt dat het gebruik van drugs in Nederland niet hoger is dan in andere Europese landen.